

Sø- og Handelsretten og Grosferer-Societetets Komite været enige. Jeg tror nemlig, at hvis man vilde følge den tydste Straffelovs Exempel, saa vilde man, saaledes som Domstolene ere her til Lands — og det, at Domstolene ere meget barsomme med at staa til med Hensyn til Straffebestemmelser, det er jo dog egentlig Noget, man i og for sig maa betragte som et Gode for Befolkningen, i alt Fald fra et rent humant Synspunkt — jeg tror altsaa, at som Domstolene ere her til Lands, vil det, at vælge et saadant System som det, den tydste Straffelov opstiller, let føre til ganske den samme Tilstand, som vi nu have, nemlig Usikkerhed om, naar man kan betegne Bogførelsen som ikke tilstrækkelig ordentlig.

Hvad Enkeltheder angaar, skal jeg ikke komme videre ind paa dem her, idet det vel nærmest vil ligge for Drøftelse i et Udvalg, forsaavidt der kan være Noget at rette eller tilføje til Forslaget. Naar man siger, at det er en Mangel ved det Hele, at man gjennem dette Lovforslag dog ikke opnaar nogen Sikkerhed for, at Loven iagttages, at Bøgerne føres, saaledes som de skulle føres efter denne Lov, kan jeg dertil kun svare, at det har man jo altid været sig bevidst, men der staa vi jo overfor det Spørgsmaal: Vil man da virkelig admittere en saadan Indgriben i en Mand's private Forretningsførelse som den, at Justitsen eller Politiværgigheden skulde, saalænge han ikke gaar fallit, men svarer Enhver Sit, kunne gaa ind og forlange at se hans Papirer og sige til ham: Op med dine Bøger, jeg vil se, hvorledes Du sidder i det, om Du fører dine Bøger ordentlig fra Dag til Dag. Det har man hidtil betragtet som betænkeligt her til Lands, og jeg tør sige de allerfleste Steder, at en saadan kontrollerende Indgriben i en Mand's Virksomhed skulde være admissibel, saalænge han ikke er gaaet fallit eller har begaaet Noget, der berettiger til at indlede kriminel Undersøgelse imod ham. Derfor staaar man her overfor det Alternativ: Vil man en mere energisk Sikkerhed for, at Bestemmelserne efterleves, maa man naturligvis ogsaa gjøre et saadant Skridt, men jeg har rigtig nok forudsat, at derom kunde der ikke være Spørgsmaal. For mig har det staaet saaledes, at man maatte blive i det gamle Spor, som jeg ogsaa tror er det, der følges allevegne andre Steder, at sviagtig eller uordentlig Førelse af Handelsbøger først kommer frem, naar den Vedkommende gaar fallit eller i værste Fald, naar han af andre Grunde kommer under kriminel Forfølgning. Det tror jeg, at den personlige Fri-

hed og Afgangen til at røre sig i Forretningslivet, som man vil, nødvendig maa kræve, og jeg tvivler ogsaa meget stærkt paa, at man vilde kunne faae Mertal i dette eller i det andet Thing eller overhovedet i nogen større Forsamling for en saa vidtgaende Indgriben, som der saa maatte blive Spørgsmaal om. Hvad angaar det, at man kunde ønske Straffebestemmelser optagne i denne Lov, har jeg ikke Noget derimod, thi det vilde jo kunne gøres med ganske faa Vinier. Det er ogsaa en Misforstaaelse, at Juristerne skulde have en saa stærk Fordom mod Sligt, at man skulde kunne vente Modstand fra dem paa et saadant Punkt, som der her er Tale om. Det vil vist ingen Jurist kunne have noget Særligt imod, men en anden Ting er, at enhver Jurist naturligvis vil afvise som urigtig den Paastand, at man i enhver enkelt Speciallov vil kunne optage Alt, hvad de, der skulle anvende Loven, eller de, der skulde efterleve den, behøve at vide. Det er en Umulighed, men der kan vist ikke være det Mindste imod i denne Lov at optage en Henvisning til Straffebestemmelserne, saa meget mindre som jeg anerkender, hvad der blev bemærket af den ærede næstforegaaende Taler, at det maatte kan være meget tvivlsomt, om Bestemmelserne for grovere Uorden i Førelsen af Handelsbøger kunne komme til Anvendelse paa noget Saadant som Undladelse af at gjemme disse Papirer i den foretrebne Tid. Det vil være en meget stumpe Sag at faae indført i en af Paragraferne i Loven en Bestemmelse om, at Overtrædelse af denne Lov bliver at betragte som grov Uorden og altsaa medfører Straf efter Straffelovens § 262. Hvad angaar den Straf, der kan være Tale om at anvende, tror jeg, at den vistnok i det Hele er høj nok. Det er allerede blevet oplyst af den ærede første Taler, at det er feil, naar man mener, at der kan være Tale om Bødestraf i disse Forhold; der bliver altid Tale om Fængsel i kortere eller længere Tid, og jeg har ikke ringe Erfaring i det Kapitel. Det er meget hyppig forekommende Sager; mange af det Slags Tilfælde forekomme mellem Aar og Dag, og som Følge deraf indløber der mangfoldige Benaadningsansøgninger til Ministeriet. Deraf ser man, at der ofte er meget undskyldende Omstændigheder til Stede, saa at jeg har det ganske bestemte Indtryk, at hvis man vilde gaa høiere med Hensyn til Straf end den nuværende Lovgivning og f. Ex. true med Vand og Brød eller endogsaa med Strafarbejde, vilde man komme til en Haardhed, som virkelig slet ikke lod sig gennemføre. Jeg